

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 28 februari 2023

Saken

Utbildning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för distansstudier och merkostnadslån för undervisningsavgift på utbildningen MSc International Business with law vid Robert Kennedy College i Schweiz under perioderna 1 mars – 1 augusti 2023 och 2 augusti – 31 december 2023. NN bifogade ett antagningsbesked.

NN inkom därefter med en ändringsanmälan där det framgick att han även ansökte om studiemedel och merkostnadslån under perioden 1 januari – 31 mars 2024 för samma studier.

CSN skickade en skrivelse till NN och meddelade följande. NN har ansökt om studiemedel för International Business with law (MSc) vid Robert Kennedy college. Utifrån de uppgifter som finns på skolans hemsida och de intyg som NN har skickat in så är CSN:s bedömning att utbildningen ska ses som distansstudier från Storbritannien. Utbildningen ges genom ett samarbete med University of Salford, där University of Salford utfärdar examen och kvalitetssäkrar utbildningen. NN fick möjligheter att lämna synpunkter eller uppgifter som visar om studierna ska ses som studier som sker på distans från Schweiz. Han fick även möjlighet att beskriva anledningen till att han ska läsa en distansutbildning. CSN informerade vidare om att studiemedel för distansstudier utanför EU/EES eller Schweiz bara får beviljas om det finns synnerliga skäl.

NN inkom med en skrivelse och redogjorde för orsakerna till varför han valt att studera på distans och anförde bland annat följande. Anledningen till att han valde

Robert Kennedy college i samarbete med University of Salford beror på att det var den enda som granskade hans ansökan utan examen från universitet baserat på hans internationella erfarenheter samt en bedömning och intervju. Dessutom passar det honom att läsa på distans då det inte kräver att man är med på live lektioner och då kan han kombinera studier med arbete. Dessutom har han hand om sin sjuka mamma och sjuka bror och det skulle drabba dem hårt utan hans stöd. I en komplettering förklarade NN att han förstår att universitetet är i Storbritannien men han kommer att studera via Robert Kennedy College campus i Schweiz. Han gör sin inbetalning dit och han kommer att göra sitt examensarbete och sin avhandling där.

CSN avslag ansökan med hänvisning till att studiemedel för distansstudier utanför EU/EES eller Schweiz bara får beviljas om det finns synnerliga skäl. CSN bedömde att det inte finns synnerliga skäl i NNs fall. Eftersom han inte beviljas studiemedel kan han inte heller få merkostnadslån.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Han har fått avslag på sin ansökan om studiemedel med motiveringen att han inte får studera på distans utanför EU/EES eller Schweiz. Han har sökt och blivit antagen vid Robert Kennedy College (RKC) som är ett universitet i Schweiz. Han kommer att betala till RKC och deras campus ligger i Zürich. Lektionerna kommer att ske via RKC:s online portal. Det faktum att RKC samarbetar med fyra universitet i Storbritannien betyder inte att han kommer att studera i Storbritannien.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN har därefter, på nämndens begäran, inkommit med ett yttrande och anført följande. NN har ansökt om studiemedel för en masterutbildning på distans vid Robert Kennedy College i Schweiz. Han har i sin senaste ändring av ansökan ansökt om studiemedel för perioderna 1 mars till 1 augusti 2023, 2 augusti till 31 december 2023 och 1 januari till 31 mars 2024. Han har angett att han ska studera 60 poäng per period. På det antagningsbevis som NN har bifogat finns logotyper från både Robert Kennedy College och University of Salford Manchester. På antagningsbeviset står det att platserna är begränsade och att när NN har accepterat sin antagning genom att betala avgiften är han formellt antagen och registrerad som student vid University of Salford. Det står också att de ser fram emot att få välkomna honom till University of Salford-Robert Kennedy College gemenskapen. NN har angett olika skäl till att han vill studera denna utbildning och varför han vill göra det på distans. Han skriver att universitetet är det enda som vid antagningen godtog hans ansökan utan att kräva examen från ett universitet. Det är också det enda masterprogram som man kan läsa på distans, i egen takt, och där man kan läsa när som helst. Han har för avsikt att jobba samtidigt som han studerar. Han skriver också att han måste hjälpa sin 71-åriga mamma och lillebror som båda är sjuka. Han kan inte resa i väg för att studera då de behöver hans support och närvaro. CSN har bedömt att NNs studier ska bedrivas vid University of Salford i Storbritannien och har avslagit hans ansökan med motiveringen att han inte kan få studiemedel för distansstudier utanför EU/EES och Schweiz. CSN har bedömt att NN inte har synnerliga skäl för distansstudier utanför EU/EES och Schweiz. I sitt överklagande skriver NN att han inte anser att beslutet är korrekt. Han sökte utbildningen vid Robert Kennedy College

och att han fick antagningen från Robert Kennedy College och att det är ett universitet i Schweiz. Hans betalning kommer att ske till Robert Kennedy College, hans lektioner kommer ske via Robert Kennedy College online portal. Även hans slutavhandling kommer att ske i Zürich city campus i Schweiz. För att en utbildning ska ge rätt till studiemedel ska den ha godtagbar standard. Det innebär i regel att utbildningen är statlig, statligt erkänd eller ställd under statlig tillsyn i det land som utbildningen bedrivs. Av Universitets- och högskolerådets (UHR) beslut och föreskrifter (UHRFS 2015:2) framgår i 1e § att en utbildning kan vara av godtagbar standard om det finns särskilda skäl. Utbildningar vid Robert Kennedy College har bedömts vara av godtagbar standard enligt 1e § då utbildningarna är ackrediterade av statligt erkända läroanstalter i Storbritannien. Det är University of Salford som utfärdar examen och kvalitetssäkrar den aktuella utbildningen. Undervisningsavgiften inkluderar också en examensavgift till University of Salford. Utbildningen bedöms ha godtagbar standard då den är statligt erkänd i Storbritannien, inte i Schweiz. På universitetets webbplats står att på examensbeviset, som utfärdas av University of Salford, kommer det stå att det är Robert Kennedy College som ansvarat för undervisningen. CSN anser att det är University of Salford som är utbildningsanordnare och att studierna utgår från University of Salford i Storbritannien. Av antagningsbeviset framgår det också att NN är antagen till University of Salford. Det är University of Salford som utfärdar examen. Robert Kennedy College tillhandahåller en online läroplattform och ansvarar för undervisningen. CSN bedömer att det är jämförbart med lärcentra. Ett lärcentra är inte det samma som en utbildningsanordnare eller en skola. Eftersom Storbritannien inte längre är medlem i EU krävs det synnerliga skäl för studiemedel för distansstudier vid den aktuella utbildningen. CSN anser inte att de skäl som NN har framfört är synnerliga skäl. CSN anser därför att överklagandet ska avslås.

CSN:s rättsavdelning har därefter inkommit med ett yttrande och anfört följande. Fråga i ärendet är om NN ska anses bedriva distansstudier i Schweiz eller i Storbritannien. Enligt antagningsbeskedet, som är utfärdat av Robert Kennedy College (RKC) i Schweiz, är NN antagen och registrerad som student hos University of Salford. På University of Salfords hemsida anges bland annat följande. Universitetet erbjuder ett urval av sina masterprogram till en bred grupp genom sitt franchise-avtal med RKC. Kurserna ges av RKC, som använder akademiskt material som utvecklats av Salford Business Schools anställda och som presenteras av lärare vid University of Salford online via video. Undervisningen kompletteras av seminarier och handledning av RKC:s handledare. Examen utfärdas av University of Salford, men examensbeviset kommer att ange RKC som "teaching institution". Av information på RKC:s hemsida följer att RKC inte utfärdar några egna examina. Samtliga utbildningar ges i samarbete med universitet i Storbritannien. På hemsidan anges vidare bland annat följande. Robert Kennedy College är en privat utbildningsinstitution. RKC erbjuder olika utbildningsprogram som förbättras av RKC:s egenutvecklade online e-learning teknologi. Masterprogrammen ges i exklusivt samarbete med olika brittiska universitet. RKC:s egna instruktörer är akademiker från några av världens bästa universitet. Vid en sökning efter RKC:s personal på hemsidan finns uppgifter om fem nyckelanställda, men någon undervisande personal finns inte upptagen på hemsidan. Undervisningsavgiften för den aktuella utbildningen inkluderar tillgång till bibliotek, tillträde till online-campus, och avgifter för examination. Utbildningen innehåller en veckas intensiv förberedelse

inför den avslutande uppsatsen, med lektioner om forskningsmetodik. Undervisningsavgiften för utbildningen inkluderar inte kostnaden för den veckan, som måste betalas separat. Veckan kallas för "the residency" och den studerande kan då välja att vara på plats på campus i Zürich eller att även då vara på distans. Av 3 kap. 20 § studiestödsförordningen framgår att distansstudier ska anses vara utlandsstudier om den studerande är antagen vid en läroanstalt utomlands. För frågan om huruvida studier är utlandsstudier eller ej är således den institution där den studerande är antagen avgörande. I här aktuellt fall är NN antagen vid University of Salford. En jämförelse med 3 kap. 20 § studiestödsförordningen skulle således ge vid handen att han bedriver distansstudier mot University of Salford. Det förekommer i utbildningsvärlden att olika företag erbjuder lär- eller studiecentra där studerande kan bedriva distansstudier mot olika lärosäten i ett annat land. Dessa lärcentra ger i vissa fall även hjälp i form av studierådgivning, pedagogiskt stöd, tekniska hjälpmedel och viss undervisning. ÖKS har i ett tidigare avgörande slagit fast en studerande, som är antagen till studier vid ett lärosäte i Storbritannien och som vid ett lärcenter i Sverige följer lektioner som genomförs i specialutrustade klassrum samtidigt som de sänds online i realtid, anses bedriva distansstudier vid lärosätet i Storbritannien (se ÖKS avgörande den 27 april 2021, ÖKS dnr. 2021-00871). CSN anser därför att en studerande som är antagen till distansstudier vid ett lärosäte utomlands måste anses studera vid det lärosätet, även om han eller hon samtidigt är inskriven vid ett lärcenter som har en annan huvudman och om han eller hon där får ytterligare stöd för att kunna genomföra sin distansutbildning. En del uppgifter talar för att NN ska anses bedriva distansstudier mot RKC. Han har haft direktkontakt med RKC och hans antagning till studier har gått genom RKC. Han kommer att betala undervisningsavgift till RKC och RKC kommer att anges som NNs teaching institution i hans examensbevis. Enligt University of Salford bistår RKC med handledning under studierna. Undervisningsmaterialet distribueras till NN genom RKC:s online-teknologi. NN är dock antagen av University of Salford och det är detta lärosäte som utfärdar hans examen. Undervisningsmaterialet är framtaget av University of Salford. Vid en jämförelse med andra lärcentra, anser CSN att RKC ska anses vara ett lärcentrum i förhållande till University of Salford, särskilt med beaktande av att NN är antagen vid och examineras av det brittiska lärosätet. Det är därmed också det brittiska lärosätet som utformar läroplanen och anger examensmålen för utbildningen. Enligt CSN:s uppfattning kan NNs studier endast anses förmedlas av RKC eftersom allt undervisningsmaterial tas fram av University of Salford, även om RKC tillhandahåller själva online-plattformen och viss handledning. Vid en sammantagen bedömning av alla omständigheter anser CSN att NN bedriver distansstudier mot University of Salford i Storbritannien. Eftersom Storbritannien inte är medlem i EU krävs det synnerliga skäl för att bevilja studiemedel för distansstudier vid den aktuella utbildningen. CSN anser inte att de skäl som NN anfört utgör synnerliga skäl. CSN anser att överklagandet ska avslås.

NN har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på CSN:s båda yttranden.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 20 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår bland annat att studier som bedrivs utanför Sverige ska anses vara utlandsstudier oavsett om den studerande är antagen vid en läroanstalt utomlands eller i Sverige.

Enligt 3 kap. 21 § första och andra stycket studiestödsförordningen framgår att studiemedel får lämnas för utlandsstudier på gymnasial eller eftergymnasial nivå, om utbildningen kan anses ha en godtagbar standard.

Centrala studiestödsnämnden beslutar om godtagbar standard för utbildningar på gymnasial nivå. Universitets- och högskolerådet beslutar om godtagbar standard för utbildningar på eftergymnasial nivå.

Av 3 kap. 23 § studiestödsförordningen framgår följande. Studiemedel får inte lämnas för en utbildning som

1. är jämförbar med en utbildning i Sverige som inte ger rätt till studiemedel, eller
2. på grund av omständigheter som rör utbildningen eller av något annat särskilt skäl inte rimligen bör ge rätt till studiemedel.

Studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz får lämnas bara om det finns synnerliga skäl för det.

Nämndens bedömning

Frågan i ärendet är om NN ska anses bedriva distansstudier i Schweiz eller i Storbritannien.

Av de underlag som NN skickat in i samband med sin ansökan om studiemedel framgår att NN är antagen av University of Salford och det är detta lärosäte som utfärdar hans examen och till vilket han betalar sin examensavgift.

Överklagandenämnden kan mot denna bakgrund, vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i detta fall, inte göra någon annan bedömning än att studierna sker mot University of Salford som är beläget utanför EU/ESS-området.

För att bevilja studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EU/EES och Schweiz krävs, som det framgår av författningsbestämmelserna, att det finns synnerliga skäl. Bedömningen av vad som kan anses vara synnerliga skäl är, i alla sammanhang där sådana skäl prövas, mycket restriktiv. För att åberopade skäl ska kunna bedömas som synnerliga krävs således mycket speciella och synnerligen tungt vägande individuella omständigheter. Nämnas kan också att regeringen, i propositionen Studiemedel i en globaliserad värld (prop. 2012/13:152) uttalat att det är rimligt med en restriktiv inriktning när det gäller studiemedel för distansstudier i länder utanför EES och Schweiz.

Enligt Överklagandenämndens mening utgör de omständigheter som NN har åberopat inte sådana synnerliga skäl som, enligt studiestödsförordningen, är en förutsättning för att han ska kunna beviljas studiemedel för de avsedda distansstudierna. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Helena Engelholm

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Helena Söderberg, Jenny Twana och Jonathan Sjölander

Föredragande: Helena Engelholm

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning